

אינג' אהרון ח. רוסו ורעייתו רבקה דברים לזכרם

מאת: חיים חסו

המבקרים הרבים הפוקדים את המרכז למורשת יהדות שאלוניקי ויוון, נחשפים לעובדה כי אולם המבואה וההתכנסות של הקבוצות המבקרות במרכז, מנציח את זכרם של אינג' אהרון ח. רוסו ורעייתו רבקה. ואכן לא בכדי.

שימור המורשת העשירה של יהדות שאלוניקי ויוון והנחלתה, עמד בראש מעייניו של אינג' אהרון ח. רוסו ז"ל.

הביקורים הרבים של בני נוער וחיילים במרכז, וההרצאות שהם שומעים על מורשת הקהילה המפוארת ועברה, מבטאים את השאיפה אליה חתר שנים רבות.

אהרון ח. רוסו היה אדם משכיל ורחב אופקים, הומניסט במלוא מובן המילה, בקי וידען בהיסטוריה, מתמטיקה וספרות, דובר חמש שפות על בורין. הוא עלה ארצה עם הוריו ואחיו, מתוך מניעים ציוניים, ונרשם ללימודי הנדסה אזרחית בטכניון העברי בחיפה.

במסגרת משרד פרטי שהקים עם חברו מנוער, יצחק טולדנו ז"ל, תכננו השניים

מאות מבנים ברחבי הארץ, חלקם מרשימים וייחודיים, כמו בית הכנסת "היכל יהודה" (הצדף), בית האבות ע"ש רקנאטי ועוד. לאורך כל חייו היה מודע ואכפתי לגורל החברה והמדינה, שרת באצ"ל ולאחר מכן בצה"ל.

לצד עיסוקיו המגוונים, נושא שימור המורשת של קהילות שאלוניקי ויוון בער בעצמותיו, ואליו הקדיש את מרבית זמנו ומרצו. הוא הוביל, יחד עם חברים, את הקמת המפעל להנצחת הקהילות שחרבו, והנחלת המורשת לדורות הבאים. הוא עמד בראש המכון לחקר יהדות שאלוניקי, והיה בין המייסדים - בשנת 1950 של הקרן

למפעלי תרבות ע"ש מוריו מבית הספר בשאלוניקי האחים יצחק ואברהם אלשיך.

אהרון ח. רוסו היה בין היוזמים להפקת הספר "שאלוניקי עיר ואם בישראל". הספר מקיף בצורה יסודית את ההיסטוריה של הקהילה ואת כל היבטי החיים בה. ביוזמתו, הוקמה באוניברסיטת תל אביב, הקתדרה להיסטוריה ותרבות יהדות שאלוניקי ויוון, בד בבד עם דאגה למימון של עשרות ספרים ומחקרים שנכתבו ע"י חוקרים מרחבי העולם ושרידי הקהילה עצמה.

אהרון ח. רוסו שקד על הקמת התערוכה להנצחת יהודי שאלוניקי ויוון במוזיאון השואה שבקיבוץ לוחמי הגטאות, וסייע בהצלת הארכיונים המקיפים של הקהילה שנשדדו ע"י הנאצים והועברו בתום מלחמת העולם ע"י הרוסים למוסקבה. דגש מיוחד בפעילותו הושם על חינוך והנגשת המורשת לבני הנוער, ולפיכך, לא מקרה הוא שהחלל המנציח את זכרו מיישם ומטפח את החינוך והכרת המורשת בקרב בתי הספר, חיילי צה"ל ועוד.

עד יומו האחרון נותר

אהרון ח. רוסו מעורב וערני, אכפתי ודואג לנעשה במדינה ובחברה, כמו גם לכל פרט ופרט הנוגע למכריו ובני משפחתו.

רעייתו, רבקה ז"ל, ליוותה בנאמנות, משך עשרות שנים את פעילותו הציבורית של בעלה, תוך נשיאה בעול הבית והתמסרות לגידול שלושת ילדיהם וחינוכם. היא נפטרה כשנה ומחצה לפני פטירת בעלה.

(הכותב הינו חבר בוועד המנהל של המרכז).

